

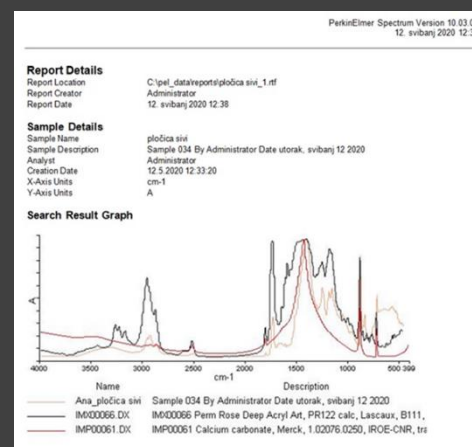
PRAKTIČNA NASTAVA KONZERVIRANJA I RESTAURIRANJA UMJETNINA U OTEŽANIM UVJETIMA

Autorica: doc. mag. art. Ana Božičević, bozicevic.ana@gmail.com, Odsjek za konzerviranje i restauriranje umjetnina, Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

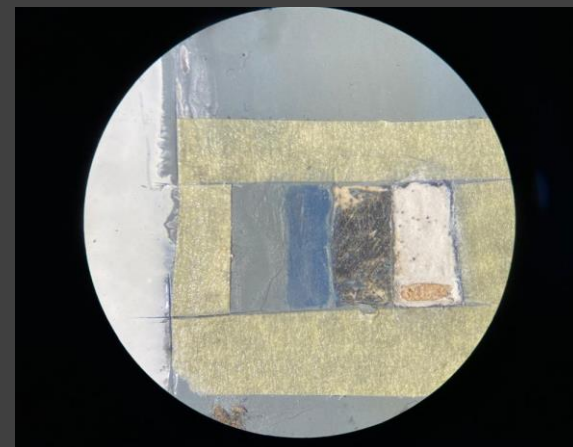

Podučavanje konzerviranja i restauriranja umjetnina definirano je velikim dijelom kroz praktičnu i terensku nastavu. Nove okolnosti koje onemogućavaju održavanje nastave uživo predstavljaju veliki izazov kako za studente tako i za nastavnike. Praktična nastava, koja se u normalnim okolnostima odvija u radionicama, na pravim umjetninama, prelaskom na *on line* u potpunosti izostaje. Postavlja se pitanje: Kako restaurirati umjetnine na daljinu? Nikako, naravno, no ipak, neke faze konzervatorsko-restauratorskog procesa moguće je upoznati kroz vježbe u kojima je simulirana određena problematika.

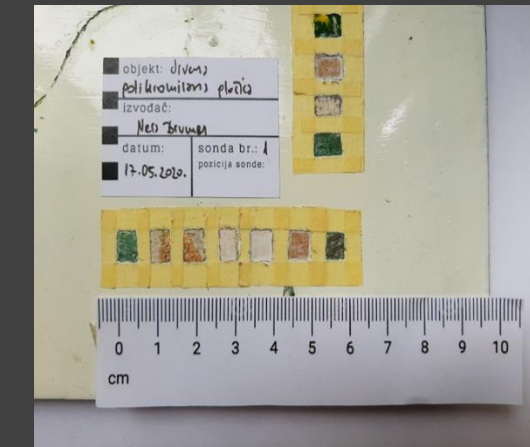
Kolegij: Konzerviranje i restauriranje polikromije na drvenom nosiocu 1, 3. god., 10 studenata kiparsko i slikarskog usmjerenja

Rezultati FTIR analize sivog preslika

Stratigrafska sonda, pogled pod mikroskopom

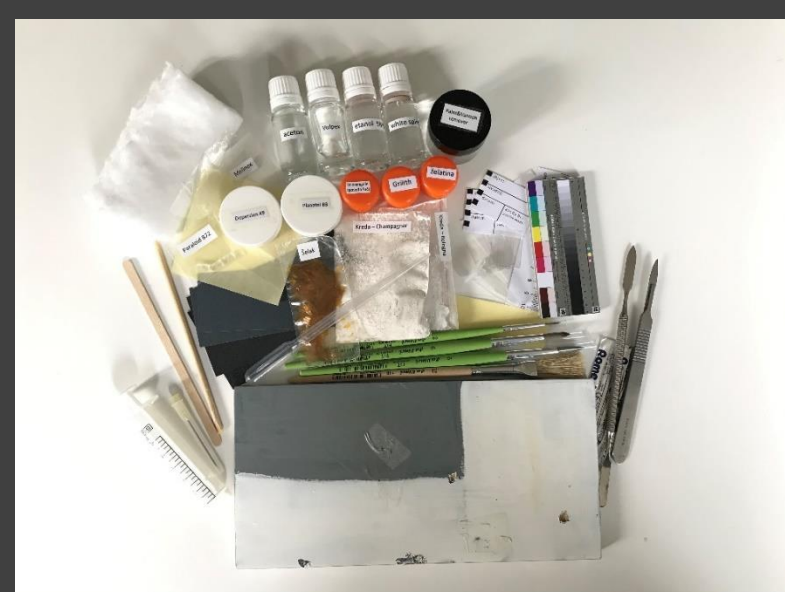
Izrada stratigrafskih sondi, studentica Nera Brumen

Izrađene su personalizirane pločice za studentske vježbe. Svaka od njih imala je u izvornom sloju ime studenta izvedeno polimentnom pozlatom, te portret u grafitnoj olovci koji je nacrtala Nives Maksimović. Prvi sloj preslika izveden je u tehnici tempere, a drugi kombinacijom ulja i akrila. Na kraju su imitirana najčešća oštećenja s kojima se susrećemo na drvenim polikromiranim skulpturama, te površinska prljavština. Studenti su, nakon uspješnog uklanjanja oba sloja preslika, trebali pronaći sebe ☺ Pločice su, zajedno sa svim potrebnim materijalom i priborom dostavljene svakom od studenata na kućnu adresu.

Što je bio zadatak nastavnika?

- napraviti plan i hodogram konzervatorsko-restauratorskih postupka kroz koje treba provesti studente (vodilo se računa o predznanju te do sada stečenim kompetencijama i vještinama, ali i uvjetima u kojima će studenti raditi)
- definirati tehnologiju (uvjet: materijal i pribor koji se može dostaviti poštom i prikladan je za rad u kućnim uvjetima - nije toksičan)
- pribaviti adekvatnu ambalažu
- izraditi i pripremiti vježbe prema ranije definiranom planu
- pločicu za studentske vježbe, materijal i pribor propisno zapakirati i dostaviti svakom od studenata na kućnu adresu
- pripremiti nastavne sadržaje (pisane, fotografske, audio i video) i rasporediti ih po fazama radova
- jasno definirati zadatke, kriterije valoriziranja i konačni cilj koji će ujedno predstavljati jedan od elemenata za završnu ocjenu
- redovito biti u kontaktu sa studentima, dostavljati im nastavni materijal te pratiti njihov rad i napredak
- korigirati zadatke koje su studenti dostavljali u zadanom roku
- izvoditi potrebne prirodnoznanstvene analize i studentima dostavljati rezultate

Grafički prikaz lokacija na koje su studentima dostavljeni paketi s vježbama te potrebnim materijalom i priborom

Primjer paketa s pločicom za vježbu, materijalom i priborom koji je dostavljen studentima na kućnu adresu

Rezultat

Studenti su prošli kroz najosnovnije faze konzervatorsko-restauratorskog postupka karakterističnog za drvenu polikromiranu skulpturu. Cjelokupni proces odvijao se u njihovim domovima, uz virtualnu podršku nastavnika. Osim praktičnih zadataka, studenti su savladali i vrlo važan segment struke -vođenje cjelovite dokumentacije o izvedenim radovima koja je ujedno poslužila i kao jedan od kriterija za završnu ocjenu.

Pločica za vježbe studentice Nere Brumen u tijeku radova

Pločica studentice Eve Baričević kroz faze konzervatorsko-restauratorskih radova, te pod IR osvjetljenjem

Briga za sigurnost i zdravlje ostaje imperativ, no nameće se pitanje koliko zapravo studenti gube i do koje mjere je moguće praktičnu nastavu zamijeniti onom virtualnom? Svjesni činjenice da ništa ne može zamijeniti nastavu uživo, u kojoj je presudna izravna komunikacija i interakcija studenata i nastavnika, kao i kontakt s kulturnim dobrom, treba se prilagoditi novonastaloj situaciji te studentima za rad kod kuće ponuditi što više edukativnih, ali ujedno i zanimljivih sadržaja. Od velike je važnosti i komunikacija sa studentima u kojoj će nastavnik dobiti povratne informacije, ali i razmjena iskustava među kolegama nastavnicima.

Studenti Nika Knežević i Robert Erdelji tijekom izvođenja vježbi uklanjanja preslika

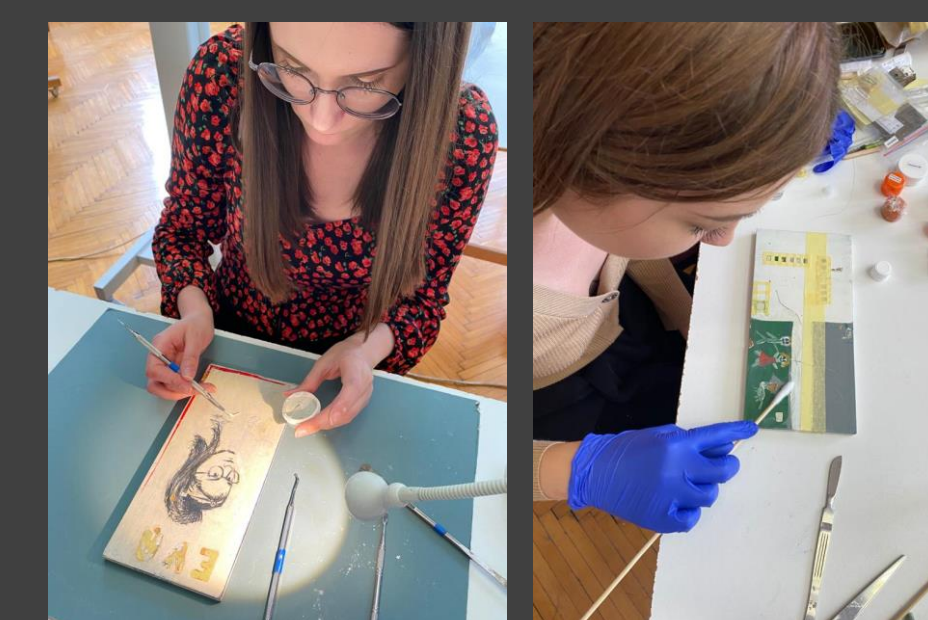
Nives Maksimović tijekom izrade portreta studenata

Studentica Eva Baričević tijekom izvođenja vježbi uklanjanja preslika

Pločica za studentske vježbe studentice Nere Brumen tijekom uklanjanja prvog sloja preslika

Studentice Eva Baričević i Nera Brumen tijekom izvođenja vježbi uklanjanja preslika